

PERIÓDICH VERMELL

:: SALUT PÚBLICA :: INTERESSOS POPULARS :: ARTS Y LLETRES ::

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 2 quartos
Surt a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 96 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 96
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. . . . 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. 16 id. id.
Dona números extraordinaris sempre que ho demanar las circumstancies

LA QUESTIÓ ANDARINA

Lo govern d' Espanya té actualment grans problemes per resoldre.

La qüestió *andarina* va complicantse per moments, y crech que será oportú fer un esforç pera salvar la patria, avans de que vinga un conflicte internacional.

Un vehí de Castejon de Monegros, nomenat Valero Nogueras, se disposa a anar a Madrid—(si troba qui li pagui 'l viatge)—a competir ab en Bargossi y en Bielsa.

La patria va d' alsa en materia de corre.

Entre 'ls cassos que del nou andarín se contan pera acreditar lo *ta'ent* de sas camas, es l' haber anat varias vegades en menos de una hora de Castejon a Sariñena (prop de sis horas) y haber corregut en sis minuts quatre kilòmetres próximament.

Pero tot aixó es fullaraca al costat de lo que corren nostres politichs.

En Sagasta ha corregut de la democracia a la monarquia y de la República a la reacció en menos temps del en que s' escanya a un contribuent.

En Serrano ha corregut de Alcolea a Sagunto en lo just temps de poder agafar una carterá ab lo pensament.

En Castelar ha corregut del any 35 al temps de la Inquisició—(y aixó corrent cap enderrera)—en menos temps del que 's necessita per cantar la palinodia.

En Martos en una sola nit y tapat d' ulls ha corregut ja moltes vegades de la República a la monarquia y vice-versa.

En Balaguer ha corregut de la ciutatela de Barcelona (y tot cantant *Abaix que pe 'ls Borbons fou feta*) al palau de Orient de Madrid, ab lo mateix temps que 's necessita pera recobrar las esperansas de ser ministre.

En Camacho s' ha passejat per las butxacas de tots los contribuyents d' Espanya ab mes ni

menos temps del que 's necessita pera firmar un decret.

En Cánovas y en Romero Robledo se rifan a tots los espanyols en menos temps del que 's rifa un pollastre al Pla del Os.

Tots los politichs en general corren de l' un camp a l' altre en menos temps del que 's necessita pera menjarse una cullarada de arrós, y finalment, lo representant dels catolichs *enrajé*, en Carlets del As d' oros, corre de una baronesa a una ballarina en menos temps del en que 's consagra una hostia.

Per aixó reclamo que 'l govern salvi 'l bon nom de nostra patria.

Ja que no podem posarnos al costat de moltes nacions en materia de govern bo y barato, ja que no podem igualarnos a tenir llibertat mes que ab Russia ó ab Turquia, ja que aquí tenim de passar per la vergonya de treballar per empleats y capellans, que es igual que si diguessim per engreixar tossinos que després no 'n podem fer botifarras, ja que no podem lograr aixó, a lo menos que l' govern procuri posar be lo nom de patria espanyola no permetent que hi pugui haber qui 'ns guanyi a corre sobre tot tractantse de certas distancias.

Lo meu patriotisme se 'm subleva quan penso que un macarronini vol disputarnos la preponderancia de las camas a Europa, y per aixó no puch menos de aplaudir lo poble de Madrid tirant botellas y patatas pe 'l cap d' en Bargossi, per haber comés la villanía de corre mes que un tossut aragonés.

D' aixó se 'n diu patriotisme pur. Y si haguessen escabetxat al macarroni, ¡quina gloria per Espanya!

Pero no fou lo poble de la plassa de toros sols qui torná per las glorias nacionals.

La nostra majestat espanyola, D. Alfons, diuen que a Saragossa feu un regalo a n' en Bielsa per haber corregut mes qu' en Bargossi. ¡Aixó es desinterés! ¡Aixó es ser espanyol! ¡Viva

Espanya..... corrent! ¡¡¡Vivaaaa!!!... — (Ja 'ns hem entussiasmat).

Pera completar lo quadro no mes falta que 'l andarín de Castejon trobi qui li aboní a compte un miserable miler de rals per anar a Madrid; se matricula com a carrerista, y ja me 'l veig de pet firmant la fórmula de la esquerra dinástica, ahont tot es qüestió de corre a agafar la cullera pe 'l manech, y tal vegada dintre poch temps será ministre d' Hisenda per la gracia de Deu y la fortaleza de las sevas camas.

Oh pais dels andarins politichs, jo 't saludo. No permeti Santa Rita que ningú pugui vençeus en aquest ram del corre y de la gimnástica política, puig la trompeta de la fama per tot lo mon pregona que

Per equilibris Sagasta;
 Camacho per salts mortals;
 en Camps per aná a la guerra
 tirant cartutxos de naps;
 per descocat en Romero;
 en Toreno per menjar;
 per tenir carpanta séria
 los serranos esquerrans;
 en Moret per fer la mona;
 en Martos para embarcar;
 Castelar per 'ná enderrera
 y per turró tots plegats.

SERMONS

Ajudeume a escoltar, lectors:

«Rayan ya en escandalosas las libertades que desde la cátedra del Espíritu Santo se permiten los padres misioneros, que califican de herejes é inmorales a los periodistas que, aun con esposicion de nuestro reposo, combatimos las doctrinas que esparcen por el universo esa manada de buitres que en forma sacerdotal soliviantan los ánimos, escitan las pasiones y abren los ojos a la inocente juventud, a la que esplican materias y procedimientos que ruborizan los oidos de todo aquel que con el vicio no se halle completamente identificado.»

Aixís comensa una gacetilla del *Demócrata* de Palma de Mallorca al donar compte dels sermons que una missió de jesuitas catalans predica en la capital de las Balears.

¿Qué deuen haber dit los *mixoners*? preguntarán nostres lectors. ¿Cóm es que 'ls diaris parlan de un modo tan violent?

Res, malas volensas. Veus' ho aquí tot.

Sino que la premsa lliberal escriu ab veri sempre que 's tracta de sotanas... cá, res mes que aixó, res mes.

Altras vegadas se 'n fan de pitjors, per la gent de la mateixa calanya, y ni tan sols ningú s'hi para.

Perque, ara veyeu, un capellá, que al cap y al fi es un home com los altres, va dir lo qu' ell sabia de vicis secrets y malas inclinacions de la jovenalla y dels célibes, no mes per aquesta tantícula de llibertat presa desde la *cátedra* del esperit sant, surten los diaris heretjes, impiós, escandalosos y condemnats á dirme quatre de frescas sense com vá ni com costa. ¡Tot per un dir; no mes per un dir!

A mi, certament, me sembla molt natural aixó d' *explicar* desde una *cátedra* tot alló que un sab, y fins crech mes: estich que 'l esperit sant no se 'n ha de dar per ressentit si 'l predicador parla per compte propi, sense 'l seu concurs.

Y després, que tampoch crech al esperit sant enterat de certas cosas y fins si ho estés no li escauria gayre 'l dirho. Diferent del pare Goberna, lo pare Torrents, lo pare Flores y altres pares (no meus, ey!) que com son bons artillers y s'han reganxat tantas vegadas, no te res d' estrany que sápigam punt per punt y ab tots los ets y uts la gramática parda que tan á fondo demostraren coneixen desde la trona de la catedral de Palma.

En fi, torno ab la meua; los diaris heretjes no tenen rahó de queixarse per si 'ls predicadors varen dir ó deixar de dir. Ells saben ahont tenen la ma dreta y en lo confessional pesan la conciencia de cada hu dels fidels y coneixen los seus vicis. Coneixentlos de un á un coneixen los de tots, y per aixó á mi no me estranya que devant de deu mil *personas* (no sé trobar un altre nom) parlessen com entre amichs... ó *amigas*, que pel cas es igual.

Prou debian saber ells que tocaban lo viu á tots los oyents quan parlaban aixís.

Mes, anem á pams ¿qué deyan d' extraordinari los predicadors aquells? Parlar llargament de fer perdre criaturas, d' abortar... es molt natural que un capellá n' estiga enterat. Y no debian pas ser de tan mal sentir per quan los fidels deyan entr' ells:

—¡Aixó si que no ho coneixia!—y paravan l' orella qu' era un gust, á fi de no perdre un mot.

Y després de explicar totas las maneras d' evitar que una *donzella* *passeji públicament sa deshonra* (paraulas textuales) y d. recomenar á certas donas que *beguin agua fresca y 'ls hi pasará* y d' *explicarse gran rato sobre las que al casarse no tenen... l' etcétera*, enganyant ab tal ó qual cosa als infelissos marits, los reverents pares predicadors sermonejaren sobre... permetin que 'm tapi 'l nas; hi ha cosas que no poden sentirse, per mes que molts reverents las practiquin en tendres noyets.

Pero tot aixó es materia doctrinal, molt digna d' un sermó, mal que pesi á tots los heretjes del mon, y ab la *lley* á la ma vos ho probaré, si senyors: aixó es materia del sisé manament de la lley de Deu que diu: *lo sisé no fornicar*. (¿Eh que som sabis?)

A mi que 'm digan lo que vulgan, crech, que un capellá está molt bé que sápigam de me-

moria totas las obras fisiológicas d' en Peratoner, perque 's pot trobar en molts casos apurats y serli de gran utilitat, no per ell, no; per qualsevol penitenta ó majordona que li demanin consell, ó be per donarne llisons públicas com las de Palma y altres. Fins si tingués vara alta en la Redacció de LA TRAMONTANA desd' ara oferiria las planas d' aquest periódich per anunciar los sermons científich-relligiosos que en tal sentit se proposessen donar los capellans, qu' ells deuen ser un pot de ciencia en aquestas materias. No mes en la imaginació ja 'm recreyo pensant com lo pare Aleix, ó un altre, s' ocuparia profundament y ab gran coneixement de causa dels *Peligros del Amor y del Libertinaje, Manera de combatir las pasiones por medio de prácticas piadosas, Criminalidad de los abusos deshonestos*, etc., etc., etc.

Digan lo que vulgan, mellor estaria la cosa aixís, en lo terreno de la discussió, que no en lo de la práctica ahont solen portarla molts *pares* reverents. De la discussió en surt la llum, diuhen, y val mes aixó que no pas *donar á llum*, com diuhen també en altra ocasió.

De manera que jo considero molt lloable y molt instructiva la tasca comensada per los predicadors de la missió de Mallorca. ¡Y que no 'ls en deu costar poch de sufriments y de patir d' esperit als pobres, coneixen unas materias tan intrincadas; tan fondas! ¡Qui sab quantas vegadas deuen haber consultat al Dr. Griñan, discutincho llargament, algun punt interessant que demá puga servirlos de tema per un sermó!

Al considerarho y saber que l' autoritat eclesiástica de Palma ha apercebut al pare Flores per las *inconveniencias* del seu sermó, casi be 'm venen las llágrimas als ulls y tot trist, melancólich y capficat, acabo aquí aquestas ratllas y m' en vaig cap á sopar.

AVI VELL

¡OH QUIN GRAN PAIS!

Espanya, pais dels curros, pinxets, flamenchs y toreros, de patriotas embusteros y administradors molt burros;

Pais de grans atropellos, ahont explotan los rals ab cédulas personals, impostos, consums y sellos; Dolent pais, pels pobres que la miseria 'ls acolla; pero per uns quantes de l' olla ben pais y bons banquets;

Com que ja 'm vas carregant, per fugir no tinch espera; després... veniame al darrera ab un flaviol sonant.

D' aquets governs tip estich; sembla que jugan á fet; entra l' un, y fa 'l paquet; entra l' altre, igual te dich.

¿Y 'ls municipis? Aixó, la vritat, també carrega; los fivallers, son de pega; los concellers, de cartró.

Sols per conservar la moma s' ajeuhen, s' alsan, se giran, s' arronsan ó be s' estiran encara que sembli broma.

Y al veure que al candelero tenim homes tan ximplets, la vritat... prenych los trastets y... *guillent*, que fa torero.

¡Quin pais! Santa Quiteria, ¡Quin pais! Fins causa horror; podria ser tot ple d' or y es carregat de miseria.

¡Pais d' escándols y bregas, ple de irregularitats, de farts, ganduls, empleats, de *granujas* y mossegas.

Pais que 'n lloch de milloras tot son creus y professons, gegants, pelegrinacions, carlins y reparadoras.

Prefereixo terra mora; de aquest pais tan brivó, adeu siau, que lo qu' es jo, toco 'l dos, que 'l tres ja es fora.

Si al trovarme en terra estranya venen alguns espanyols per *explicarme 'ls bunyols* que 's fan á dintre d' Espanya;

si 'm diuhen que s' alsan fieros altre cop los de l' *As d' oros*, ó que 'n un lloch han fet toros y han mort quatre ó cinch toreros;

si 'm diuhen que un gran *pedido* fan los neos, de rosaris, ó que han robat molts sagraris y *el ladron no ha sido habido*;

que 'ls pelegrins fan felís al sant pare, si or demana, mentres se moren de gana los pobres fills del pais;

si 'm diuhen que hi ha *escandils*, homes ximplets, plans fatals, trampotas electorals y defraudacions á mils;

de resposta 'ls hi diré, si acás veig que son dels mansos: —Aneu, no estich per romansos, ¿y á mi qué me cuenta usted?

Q. ROIG

Lo diumeje últim fou tancada la exposició regional de Vilanova y Geltrú.

Una llarga memoria llegida pe 'l secretari posá de relleu la importancia de aquella gran manifestació del treball catalá, y 'ls discursos del president de la Junta Directiva lo P. Llanas donaren á coneixen la historia de cóm se portá á terme lo miracle de aquella gran exposició en una població relativament de tan poca importancia.

Una numerosa concurrencia fou á honrar lo acte de la clausura, que amenisá una orquesta de la mateixa població, regnant l' entusiasme per part de tots.

Be pe 'ls vilanovins, que han sapigut demostrar lo que val una vila catalana sense necessitat de cap apoyo oficial de Madritni d' en lloch.

** **

Diuhen que á Tarragona va á construirse una plassa de toros.

Y també 's diu que l' Ajuntament no vol donar lo permís sino ab la condició de que 's construeixi á compte dels propietaris de la plassa un edifici per escola.

Si aixó fos veritat fora digne de un aplauso. Ja que tant se fa per la barbarie, á lo menos que hi hage qui 's recordi de la civilisació.

** **

Llegeixo en lo trempat *Gil Blas*:

«A París están representant *Le Roi s' amuse* (Lo rey se diverteix). A Madrit també. Sols que aquí es mes cara la representació. Y menos divertida.»

** **

Ja se acostá lo dia de obrir lo galliner nacional.

Lo dia 11 de Desembre está fixat per 'acudir á la bretxa esquerrans y tupetins.

Tot es qüestió de salvar la pátria disputantse qui agafará la poma.

Nosaltres ja mirarém los toros desde la barrera.

** **

Ab molt gust donem publicació á la següent carta, que 'ns estolvia d' ocuparnos pe 'l nostre compte del mateix assumpto:

«Sr. Director de LA TRAMONTANA.

»Amich director: com considero que vosté es de la classe treballadora, desitjaria qu' en be d' ella, fes lo favor de parlar en son setmanal del assumpto següent:

»Acabo de sortir de la reunió general de la lliga de mestres patrons y obrers fusters celebrada en lo Bon Retiro y he sortit escandalitzat de veure 'ls fins que 's proposan las comissions que han convocat dita reunió. Casi la totalitat dels mestres de dit ofici junt ab una dotzena de treballadors del mateix tractan de imposar uns articles junts ab una estadística de preu fets que acabarian de fer infelissos á tots los que per debilitat los acatessin.

»Va comensarse la sessió prenent la paraula lo president (voltat de una gran llopada de burgesos, vulgo escanya pobres,) valentse de arguments molt propis per una associació separada de la burgesia, va esplicarse ab paraulas molt adustas y termes molt difícils, demostrant que es mes bo per escatimar algun ral als treballadors que per fer discursos.

»Van fer us de la paraula alguns obrers pera demostrar algunas equivocacions que habia sofert lo president, pero aquest, veyent que 's desplegavan arguments prou sólits pera desbaratar tots los seus plans, va resoldre no deixar parlar á ningú que no pensés com ell.

»A continuació patlá un que 's deya obrer de la comissió adherida als burgesos, que parlant de llibertat, moralitat y otras cosas per l' istil, se converteix en instrument per fer pujar un esglaó als patrons y de corda pera escanyar al infelís treballador.

»Finalment, á copia de molt suplicar, van concedir la paraula á un obrer, que pujá al escenari; pero veyent á las primeras paraulas que no era de la mateixa opinió de la presidencia, se li quitá 'l dret á parlar, y despres de dir lo president que quedava constituida la lliga, va darse per acabada la sessió en mitj de grans murmúlls de la concurrència.

»Sr. Director; jo que perteneixo al ofici de fuster y veig que la desgracia del ofici son los preu fets ¿com puch venerar als que fan associacions pera conservarlos? Los burgesos volen unirse ab los obrers per alcanzar los fins que á n' ells los hi convenen, no mirant prim en trepitjar tot quan s' hi oposi, encara que siga lo dret del treballador. Volen fer veure que la lliga es bona, y 'ns amanseixen pera que no formem part dels de la associació que defensa la *Revista Social*, pero tant nos podem fiar d'ells com las ratas dels gats; sols me sab greu per quatre infelissos que 's deixan arrastrar sense saber lo que fan.

»Dispensi que tot está molt mal escrit, pero no tinch temps per escriure puig aquesta setmana estaré molt ocupat; sols dispo de cinch minuts pera donar lo crit de alerta als treballadors fusters á fi de que nos dexin ensibornar.

»Disposi de S. S.

R. Q.»

** **

Lo diumenje últim, segons se habia anunciat, se verificá la manifestació de acompanyar la corona destinada á n' en Figueras á la estació del ferrocarril de Saragossa.

La manifestació fou digne de Barcelona, veyentshi molts milers de personas de todas las clases sociales rendint l' últim tribut al que fou lo primer president de la república espanyola.

** **

Lo gobenr fusioner sembla que ha encarregat al senyor Navarro Rodrigo que fassi transaccions ab los esquerrans.

Me sembla que de todas aquestas operacions, que 'n podriam dir jugadas de *bolsa* política, las *diferencias* que 'n resulti las pagaré 'l poble.

Com sempre.

** **

En la catedral de Sant Dionís de París s' ha comés un robo de alhajas sagradas per valor de mes de 100.000 franchs.

¿A que va que no 's descobreixen los lladres? Y no obstant, ¡hi haurá tanta gent ab una sola sospita!

** **

A Murcia ha sigut condemnada una dona, per no sé quin delictes, á un mes de arrest y á la *privació dels drets civils* (!)

De modo que ara la tal dona ni podrá votar, ni podrá aspirar á ser *senadora* ó *diputada*; ni tan sols *regidora*.

¡Vaya un modo de cebarse ha fet aquell tribunal!...

** **

Lo gobenr se proposa organisar alguns thes (thes ó techs?) á fi de disciplinar la majoria.

Vamos, una especie d' ensaig general.

—Ab música?

—Sí, bombo y platets.

** **

Las escolas laicas instituidas per obrers van prenent mes peu cada dia.

Lo *Centro de amigos de Reus*, y *La Regeneradora*, de Vilaseca, acaban de instituir una escola laica cada una en sa societat.

Molt bé pe 'ls ganxets y pe 'ls vilasecans.

¡Avant sempre! Lo pervindre es dels obrers si saben instruirse.

** **

Un dels reys de la costa africana, un tal Omuru, acaba de morir deixant sense marit á 706 *desconsoladas* viudas. L' hereu del mort que ha entrat á fer de rey per ara no mes te que 412 donas.

Pot servir la noticia de consol á tots aquells que tenint una sola muller troban que ja 'ls sobra dona.

** **

Lo senyor Moret ha sigut l' encarregat de *apuntar* al general Serrano lo que té de dir en lo Senat respecte á la esquerra dinástica.

Me sembla que ningú entendrá l' argument de la funció, y molt será que 'l públich no xiuli.

** **

La reina de Birmania ha parit una noya, y ab aquest motiu los ministros y cortesans están que trinan, porque esperavan un noy al objecte d' arrelar millor la monarquia y la seva culleira en lo pressupost.

Aixó ray, que tornin lo género á la reina dihentli que no es de recibo.

** **

Á Andalucia s' está actualment concentrant la guardia civil, sens dupte pera evitar que 'ls treballadors pugan morir de fam.

Si acás que morin de bala.

Sempre es un consol.

Y sobre tot ménos agonía.

** **

L' iluistríssim bisbe de Daulia ha enviat una carta sistema Krup-al de Barcelona, capás de

fer chupar los dits de gust á la mateixa *Vespa*. Així m' agrada veure 'ls car-católichs; anar á mitralada seca.

** **

Als ordenansas de telégrafos se 'ls deuen dos mesos de pagas, mentres que als empleats de alta categoria van molt ben corrent.

Ab aquest motiu diu *El Cencerro*:

El infeliz Juan Trabaja
tuvo siempre suerte indina;
al rico nada le falte;
al pobre contra una esquina.

** **

Més de dos mil treballadors se han reunit á Málaga pera acordar los medis de passar á un altre país ahont pugan viure treballant.

Ha mort una senyora millonaria deixant tots los bens als jesuitas.

Ja poden consolarse los obres de Málaga.

Entre aixó y la guardia civil, ¡quina ganga!

EPÍGRAMAS

Conech un cert escriptor
qu' es molt amich del licor,
y, en posantse á redactá,
abundancia d' *esses* fá.

Per son mal cap, la Mariona
tingué de quedar per tia,
y, renyantla, la Tresona
li va dir: *Tia Maria*.

A. FARIGOLA

** **

Un tenor de fama gran
y mestre de solfa entés,
á la senyoreta Agnés
li doná lliçons de cant.
Ella, quan están ben sols,
diu que 'n lo cant no adelanta,
perque la lliadó que canta
sempre té massa bemols.

** **

Cinch cents duros va posá
en lo Banch d' Espanya 'n Pau,
y ab lo rédit que li cau
cada mes, pot ben passá.
Per 'xó quan lo senyor Prats
dels naps li fá referencia,
ab tota l' indifencia
diu que 'ls té molt ben posats.

PEPET DEL CARRIL

Una seráfica esposa de Jesucrist ha tocat pirandó de la santa casa de son marit, y sens dupte per una estranya coincidencia lo sagristá major está tan ben amagadet, que ni la guardia civil pot trobarlo.

¿Si voldrá 'l sagristá fernes veure que Jesucrist pot convertirse en sant Corneli?

** **

Llegeixo en *Il Secolo* de Milan que 'l capellá Carlos Burani ha sigut tancat á la garjola per que tot prenent un polvo va quedar ab una preciosa tabaquera del antiquari Francesch Fabris, venéntsela luego per 150 liras.

Després dirán que no tenen rahó 'ls capellans en queixarse de ser perseguits

Es veritat que en moltas parts los perseguixen... per lladres quan no per cosa pitjor.

¡Pobrets mártirs de la fé!

** **

Lo bisbe de Múrcia ha disposat que en todas las missas que 's diguin en son bisbat se demanñ que plogui.

¿A las caixetas de las ánimas?

** **

La carcunda *Fé* diu á tot un reverent prebere lladre de honras.

Sembla que no son los periódichs democrátichs sols los qui coneixen al clero.

Si be ja diu lo refran *No hay peor cuña...*

Y á bon segur que quan la católica *Fé* ho diu los seus motius tindrà.

¿Que hi diu á tot aixó *La Vespa* verinosa?

**
** **

A Roma s' ha fundat un periódich católich, apostolich (y naturalment que romá) que ofereix als seus suscriptors la friolera de siscentas missas cad' any.

No es mal pensat, y si aixó val per fer suscripcions, LA TRAMONTANA ofereix recibo de las penas eternas del infern al llobarro que se suscribeixi per un parell de sigles pagant adelantat.

¿Eh qu' encara som més garbosos?

**
** **

L' altre dia un vehí de Puigvert d'Agramunt, provincia de Lleyda, va tenir necessitat de treure una fe de batisme, y anant al rector, aquest li feu pagar deu rals en lloch dels quatre rals que fins allí se habia acostumat.

Al interrogar lo vehí al rector dihentli per qué li feya pagar tan car, respongué 'l reverent que ell tractaria al poble del modo que 'l poble tractés á n' ell, y que per lo tan, ab motiu de haberli posat setze duros al any de consums, ell pujaria las feynas del seu ofici.

Fins aquí no hi ha res que dir. La llástima es qu' encara 's tinga de acudir forsosament als ensotanats pera procurarse tals documents.

**
** **

Lo bisbe de Badajoz ha mogut la *sarsuela* número mil ab la qüestió del cementiri.

No n' hi ha prou de que en vida 'ns esplotin, que tampoch voleu deixarnos morir tranquils?

**
** **

Y continuan las *mitraladas*.

A Placencia 'l bisbe amenassa ab excomunicar al Ajuntament si no abaixa calsas també en la qüestió del cementiri.

L' Ajuntament sembla que ha respost *ahí me las den todas*.

Miraho pé 'l cantó que ho miris: rahons lo clero á tot' hora ne mou, per la menjadora no perdre en los cementiris.

**
** **

Endevant ab las qüestions dels cementiris.

Lo rector de Sant Boy, sens dupte no volent ser méns que 'ls seus tocayos de Placencia y de Badajós, també n' ha fet una de las sevas.

Hi habia en dit poble un tal Joseph Escanella que, ¡res, aficions! quan se li moria algú de la familia tenia la herética costum de suprimir absoltas y funerals y repartir als pobres l' import de aquestas funcions.

Fa deu ó dotze dias va morir lo tal Escanella, ja de més de vuytanta anys d' edat, y 'l rector de Sant Boy, pe 'l crim de repartir pe 'ls pobres lo que debia obrirli las portas del cel, segons ell, va negarse á donarli sepultura, á pesar de que la familia del difunt ja transigia pagant uns funerals, absoltas ó *gori-gori*.

Cinquanta duas horas va estar lo cadavre al cementiri sens enterrar, y fou precis que l' ajuntament y alguna altre autoritat prengué cartas en l' assumpto pera fer entrar á mossen Joseph Coll en rahó... per forsa.

¿Qué no n' ha fetas prou, mossen Pep, ab los casamen's? ¿No 's recorda d' aquella encatariada parella que fa uns deu mesos no va voler

casar per uns vinticinch duros que vosté no 'n tenia que fer rés?

¿No recorda que van tenir de anar á casarse católicament á Gracia per mor de vosté, y que casats civilment á Sant Boy, se diu que va desaparèixe la fulla gracias á certas influencias ensotanadas, per lo qual tingueren altra vegada de acudir á Gracia, perque vosté 'ls escandalitzava dihent que no eran casats y sí sols amistosats, explotant aixís los restos de preocupacions de sos tranquils feligresos?

Vaja, home, cuidis més de lo que mana l' evangeli y no vulga venjar sos ódis cebantse en lo cadavre de un honradíssim vehí, que aixó no fa religiós de pau y bondat, ni fa digne, ni tan sols persona.

¿Ho entent?

**
** **

Un escandol de *padre y muy señor mio* va moure fa poch dias un reverent *pater* en una parroquia de un poblet de la provincia de Albacete, al veure que á pesar de haber voltat lo sagristá una dotzena de vegadas la iglesia ab lo plat de las ánimas, los feligresos no van afluirar més que quatre *perros chicos*.

Decididament estém deixats de la má de Deu.

¿Ahont s' es vist no donar los quartos per las animetas?

¿Si fossin pel rector ja seria diferent! pero ¡¡per las ánimas!!!...

**
** **

Aquell *pare* capellá, un tal Cermeño, que desitjava desde la trona tantas pestes al poble de Cádiz, per lliberal, ha sigut tancat á la caga-menja.

¿Ahont es l' atach al pudor?

**
** **

En lo tribunal de Córcega ha tingut lloch la vista de una ruidosa causa per assassinat y robo.

Celia Varnier, emparentada *carnalment* ab un tal Monteil, capellá de ofici, va matar á Eugenia Jode ab connivencia ab son *querido* per heredar la fortuna de aquella desgraciada.

Lo tal capellá Monteil, com á més *practich* en aquests assumptos, ha tocat pirandó sens que la justicia pogués pescarlo, mentres que la seva parella ha sigut condemnada á vint anys de traballs forsats.

Y aném sumant los exemples de moralitat del clero.

**
** **

Llegeixo en lo *Diari de Palma*:

«Una mujer, que parecia loca, esta mañana ha ido á adorar la figura de *La Sangre*, y estrechándola entre sus brazos, nadie podia separarla, y ha sido necesario arrancarla de allí por medio de la fuerz», pues impedía á otros devotos que se acercasen a la sagrada imágen. Cuando la sacaban de la iglesia, insultaba á los que la conducian, de tal modo, que un sacerdote que confesaba ha salido del confesionario dejando al penitente, y otro que iba á decir misa ha aguardado que hubiese cesado el alboroto.»

Malaguanyat fervor!

LA TRAMONTANA

Se publica cada setmana, y dona números extraordinaris sempre que ho demanan las circunstancias.

Lo número suelto DOS QUARTOS y cada 25 exemplars UNA PESSETA.

Vuyt rals trimestre portat á domicili, en Barcelona, y resto de Espanya. Setze rals en los paissos adherits á la Unió Postal.

SINONIMIA

A casa d' en Pau Forrat que vivia prop del Born, la *tot* qu' estava de torn me va trovar descuidat jugant á la *tot* un jorn.

**

ANAGRAMA

Per haber mort dintre un sot una *total* bastant grossa, me va dir lo batlle Brossa: —Ara *tot*—y 'm posá *tot*.

RUCH NAFRAT

**

LOGOGRIFO NUMÉRICH

12345678	—	Un carré de Barcelona.
13 6517	—	Los diaris ne tenen.
476785	—	Lo qu' es un tonto.
32178	—	En las montanyas se 'n troban.
3547	—	Un nom de dona.
123	—	Tothom ne te.

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADA: Ca-ma-cho.

GEROGLÍFICH: Com més quartos un té menos ne gasta.

LLIBRERIA ANTI-CLERICAL

rue des Ecoles, 33 y 35, Paris

OBRAS RECOMENADAS

LO CONVENT DE GOMORRA ó los horribles descubriments de 'ls Claustres, per Jacques Souffrance; un volum, un franch 50 cts.

LO BON SENTIT DEL RECTOR MESSIER, refutació de la religió cristiana per un capellá católich, un volum, 1 franch 50 cts.

LOS BORGIA, historia d' una familia de mónstruos, per Léo Taxil, dibuixos de Méjanet; un folleto, 60 céntims.

LOS AMORS SECRETS DE PIO IX, per C. S. Volpi, antich cambré del papa; dos volums, cada un, 2 franchs 50 céntims.

UN PAPA FAMELLA, aventuras extraordinarias y crims espantosos de la papissa Joana, per Léo Taxil y Fernand Laffont; un volum, 1 franch 50 céntims.

LA BIBLIA DIVERTIDA, text per Léo Taxil; vint magnífichs quaderns que contenen quatre cents dibuixos per Frid' Rick; cada dibuix, 50 céntims.

LO CATECISME REPUBLICÁ DEL LIBRE-PENSADOR, per Paul Foucher; un folleto, 60 céntims.

LAS BESTIESAS SAGRADAS, per Léo Taxil; dos folletos, junts, 1 franch 20 céntims.

LA GUERRA DE 'LS DEUS, per Evariste Parvy, edició completa; un volum, 1 franch 50 céntims.

LA RELIGIOSA, per Diderot; un volum, 1 franch 50 céntims.

LA VIDA DE JESUS, per Léo Taxil, dibuixos grotescos per Pepin; cada quinze dias, una serie 50 céntims.

LA BELLA DEVOTA, per J. Vindex; un volum, 1 franch 50 céntims.

Totas aquestas obras, escritas en francés, se venen á Barcelona en la llibreria d' en Guillelm Parera, carrer del Pí, núm. 6.